

Tekst van de ontwerp-overeenkomst van Linggadjati

De Nederlandsche regering,
ten deze vertegenwoordigd door de Commissie-Generaal,
en
de regering van de Republiek Indonesië,

ten deze vertegenwoordigd door de Indonesische delegatie, het oprechte verlangen koesterend de goede betrekkingen tusschen de volkeren van Nederland en Indonesië te verzekeren in nieuwe vormen van vrijwillige samenwerking, welke de beste waarborgen bieden voor een goede en krachtige ontwikkeling van beide landen in de toekomst en die het mogelijk maken de relatie tusschen beide volkeren op nieuwe grondslagen te bevestigen;

spreken het navolgende af en zullen deze overeenkomst op den kortst mogelijken termijn aan de goedkeuring van de volksvertegenwoordigingen onderwerpen:

ARTIKEL 1

De Nederlandsche regering erkent de regering van de Republiek Indonesië als de facto uitoefenende het gezag over Java, Madoera en Sumatra.

De door de geallieerde of Nederlandsche troepen bezette gebieden zullen geleidelijk, door wederzijdsche samenwerking, in het republikeinsche gebied worden ingevoegd. Hiertoe zal aanstonds een aanvang worden gemaakt met de noodige maatregelen zoodat, uiterlijk op het tijdstip in artikel 12 genoemd, de invoeging zal zijn voltooid*.

ARTIKEL 2

De Nederlandsche regering en de regering van de republiek werken samen tot de spoedige vestiging van een soevereinen, democratischen

* De tekst van het tweede lid is eerst te Batavia op 15 november 1946 aldus vastgesteld. Te Linggadjati luidde deze nog: 'Daartoe zullen de door de geallieerde of Nederlandsche troepen bezette gebieden geleidelijk, doch uiterlijk op het in artikel 12 vermelde tijdstip, door wederzijdsche samenwerking in het republikeinsche gebied worden ingevoegd'.

staat op federatieven grondslag, genaamd de Vereenigde Staten van Indonesië.

ARTIKEL 3

De Vereenigde Staten van Indonesië zullen omvatten het geheele grondgebied van Nederlandsch-Indië, met dien verstande, dat, indien de bevolking van eenig gebiedsdeel, ook na overleg met de overige gebiedsdeelen, langs democratischen weg te kennen geeft niet of nog niet tot de Vereenigde Staten van Indonesië te willen toetreden, voor dat gebiedsdeel een bijzondere verhouding tot deze staten en het Koninkrijk der Nederlanden in het leven kan worden geroepen.

ARTIKEL 4

Samenstellende staten van de Vereenigde Staten van Indonesië zullen zijn de Republiek, Borneo en de Groote Oost, onverminderd het recht van de bevolking van eenig gebiedsdeel om langs democratischen weg te te kennen te geven dat zij haar plaats in de Vereenigde Staten van Indonesië op anderen voet geregeld wensch te zien.

Onverminderd het bepaalde in artikel 3 en in het eerste lid van dit artikel kunnen de Vereenigde Staten van Indonesië een bijzondere regeling treffen ten aanzien van het grondgebied van haar hoofdstad.

ARTIKEL 5

De grondwet van de Vereenigde Staten van Indonesië zal worden vastgesteld door een constitueerende vergadering, die zal zijn samengesteld uit op democratische wijze aangewezen vertegenwoordigers van de Republiek en van de andere toekomstige deelgenooten der Vereenigde Staten, met inachtneming van het bepaalde in het volgend lid van dit artikel.

Partijen zullen in overleg treden omtrent de wijze van deelneming aan deze constitueerende vergadering door de Republiek, door de niet tot het gezagsgebied van de Republiek behorende gebiedsdeelen en door de niet of onvoldoende vertegenwoordigde bevolkingsgroepen, een en ander met inachtneming van de onderscheiden verantwoordelijkheid van de Nederlandsche regering en van de regering van de Republiek.

(Vervallen)

ARTIKEL 6

De Nederlandsche regeering en de regeering van de Republiek zullen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van Nederland en Indonesië samenwerken tot de vorming van een Nederlandsch-Indonesische Unie, waardoor het Koninkrijk der Nederlanden, omvattende Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao, wordt omgezet in genoemde Unie, bestaande uit eenerzijds het Koninkrijk der Nederlanden, omvattende Nederland, Suriname en Curaçao, en anderzijds de Vereenigde Staten van Indonesië.

Het vorenstaande laat onverkort de mogelijkheid tot nadere regeling van de verhouding tusschen Nederland, Suriname en Curaçao.

ARTIKEL 7

Ter behartiging van de in het voorgaande artikel genoemde belangen zal de Nederlandsch-Indonesische Unie beschikken over eigen organen.

Deze organen zullen worden samengesteld door de regeeringen van het Koninkrijk der Nederlanden en van de Vereenigde Staten van Indonesië, eventueel mede door de volksvertegenwoordigingen dier landen.

Als gemeenschappelijke belangen zullen worden aangemerkt samenwerking inzake buitenlandsche betrekkingen, defensie en, voor zoover noodig, financiën, alsmede nopens onderwerpen van economischen en cultureelen aard.

ARTIKEL 8

Aan het hoofd van de Nederlandsch-Indonesische Unie staat de Koning der Nederlanden.

De besluiten ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen zullen door de organen der Unie worden genomen in naam des Konings.

ARTIKEL 9

Ter behartiging van de belangen der Vereenigde Staten van Indonesië in Nederland en van het Koninkrijk der Nederlanden in Indonesië zullen door de onderscheiden regeeringen Hooge Commissarissen worden benoemd.

ARTIKEL 10

Het statuut van de Nederlandsch-Indonesische Unie zal voorts onder meer bepalingen bevatten over:

- a. de verzekering van de rechten van beide partijen jegens elkander en de waarborgen voor de nakoming hunner onderlinge verplichtingen;
- b. de wederzijdsche uitoefening van het staatsburgerschap door Nederlandsche en Indonesische staatsburgers;
- c. een regeling, houdende voorziening voor het geval in de organen der Unie geen overeenstemming kan worden verkregen;
- d. een regeling van de wijze waarop en de voorwaarden waaronder de organen van het Koninkrijk der Nederlanden bijstand zullen verleenen aan de Vereenigde Staten van Indonesië, zoolang deze niet of onvoldoende over eigen organen beschikken;
- e. de verzekering in beide deelen van de Unie van de fundamenteele menselijke rechten en vrijheden, waarnaar ook het handvest der Vereenigde Naties verwijst.

ARTIKEL 11

Het statuut zal worden ontworpen door een conferentie tusschen vertegenwoordigers van het Koninkrijk der Nederlanden en van de toekomstige Vereenigde Staten van Indonesië.

Het statuut treedt in werking na goedkeuring door de onderscheiden volksvertegenwoordigingen.

ARTIKEL 12

De Nederlandsche regeering en de regeering van de Republiek zullen ernaar streven, dat de vestiging van de Vereenigde Staten van Indonesië en van de Nederlandsch-Indonesische Unie haar beslag krijgt vóór 1 Januari 1949.

ARTIKEL 13

De Nederlandsche regeering zal onmiddellijk stappen nemen opdat, na de totstandkoming van de Nederlandsch-Indonesische Unie, de Vereenigde Staten van Indonesië als lid van de Organisatie der Vereenigde Naties wordt toegelaten.

ARTIKEL 14

De regeering van de Republiek erkent de aanspraken van alle niet-Indonesiërs op herstel in hun rechten en teruggave van hun goederen, voor zoover deze worden uitgeoefend of zich bevinden in het gebied, waarover zij de facto gezag uitoefent.

Een gemengde commissie zal worden ingesteld om dit herstel of deze teruggave te bewerkstelligen.

ARTIKEL 15

Teneinde de Indische regeering te hervormen op zoodanige wijze, dat zij in haar samenstelling en werkwijze zoo goed mogelijk aansluit op de erkenning van de Republiek en op de ontworpen staatsrechtelijke structuur, zal de Nederlandsche regeering bevorderen dat aanstonds wettelijke maatregelen worden getroffen om, in afwachting van de totstandkoming der Vereenigde Staten van Indonesië en der Nederlandsch-Indonesische Unie, de staats- en volkenrechtelijke positie van het Koninkrijk der Nederlanden daarop te laten aansluiten.

ARTIKEL 16

Aanstonds na het totstandkomen van deze overeenkomst zullen beide partijen overgaan tot vermindering van de troepensterkte aan beide zijden.

Zij zullen in overleg treden omtrent de mate en het tempo van deze vermindering en omtrent de samenwerking op militair gebied.

ARTIKEL 17

Voor de in deze overeenkomst beoogde samenwerking tusschen de Nederlandsche regeering en de regeering der Republiek zal een organisatie in het leven worden geroepen, bestaande uit een door elk van beide regeeringen aan te wijzen delegatie, met een gemeenschappelijk secretariaat.

De Nederlandsche regeering en de regeering der Republiek zullen alle geschillen, welke naar aanleiding van deze overeenkomst mochten rijzen en die niet door partijen in onderling overleg in een conferentie tusschen genoemde delegaties tot een oplossing kunnen worden gebracht, door arbitrage doen beslechten. In dat geval zal die conferentie worden aangevuld met een door de genoemde delegaties in onderling overleg of, mocht dit overleg geen resultaat opleveren, door den voorzitter van het Internationale Hof van Justitie te benoemen voorzitter van andere nationaliteit met beslissende stem.

SLOTBEPALING

Deze overeenkomst wordt opgesteld in het Nederlandsch en in het Indonesisch.

Beide teksten hebben gelijk gezag.